



Právo a judikatúra v praxi

10 | 2025

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Hranice pozemkov, ich rozloha, správnosť zakresu v katastrálnej mape a presnosť osadenia oplatenia ako odborné otázky; k možnosti ich spochybnenia fotografiami**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/109/2023 zo dňa 28. 5. 2025
- 2. Fakturácia časti odmeny za poskytnutie plnenia podľa zmluvy o dielo rôznym osobám a otázka pasívnej legitímácie**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 12CoCsp/23/2023 zo dňa 22. 1. 2025
- 3. Plynutie premĺčacej doby a omeškanie spotrebiteľa so splnením splátky**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/143/2022 zo dňa 23. 5. 2023
- 4. K nutnosti vypočutia cudzinca v konaní o zaistenie na účel výkonu trestu vyhostenia, ak už bol vypočutý v trestnom konaní**
Rozsudok Správneho súdu v Košiciach sp. zn. 6Saz/2/2024 zo dňa 4. 10. 2024
- 5. Ak možno uplatniť nárok jednou za žalôb podľa § 137 CSP, nie je prípustné ho uplatniť iným petitom**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/20/2023 zo dňa 30. 9. 2024
- 6. Kompenzácia starostlivosti rodinných príslušníkov pri vážnom poškodení zdravia blízkej osoby v rámci nákladov spojených s liečením**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 7Co/35/2024 zo dňa 12. 12. 2024
- 7. Zníženie/odpustenie poplatku za odpad nemôže obec vo VZN obmedziť taxatívnym vymedzením dôvodov, pre ktoré sa poplatník nezdržiava na jej území**
Uznesenie Správneho súdu v Banskej Bystrici sp. zn. ZA-32S/17/2022 zo dňa 17. 7. 2024
- 8. K splneniu informačnej povinnosti ohľadom odmeny advokáta, ak tento klientovi uvedie viac možností, lebo judikatúra nie je pri jej určovaní jednotná**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/67/2023 zo dňa 12. 12. 2024
- 9. K otázke porušenia práv nezohľadnením lehoty pre uplatnenie fikcie doručenia, ak si adresát zásielku aj tak fakticky nevyzdvihol**
Rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici sp. zn. TN-11S/95/2022 zo dňa 17. 10. 2024
- 10. K možnosti posúdenia služieb SEO poskytnutých po zániku zmluvy ako bezdôvodného obohatenia**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cob/146/2023 zo dňa 6. 3. 2024
- 11. K posúdeniu navýšenia vymeriavacieho základu podľa opravného výkazu a okolností nasvedčujúcich, že bolo realizované za účelom zisku vyššej dávky**
Rozsudok Správneho súdu v Košiciach sp. zn. 12Sas/1/2023 zo dňa 28. 10. 2024
- 12. Stav majetku dlžníka sa pre účely posúdenia odporovateľnosti úkonu skúma ku dňu vyhlásenia rozhodnutia**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/91/2024 zo dňa 12. 2. 2025
- 13. Zodpovednosť sporovej strany oznámiť súdu ukončenie zastupovania**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/34/2022 zo dňa 31. 5. 2023
- 14. Dobromyseľnosť pri vydržaní nehnuteľností**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/299/2021 zo dňa 29. 5. 2023
- 15. K otázke posúdenia úrazu ako pracovného, ak k nemu došlo počas pracovnej cesty, ale v dobe povinného odpočinku**
Rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25Sas/7/2024 zo dňa 11. 2. 2025

1. Hranice pozemkov, ich rozloha, správnosť zákresu v katastrálnej mape a presnosť osadenia oplotenia ako odborné otázky; k možnosti ich spochybnenia fotografiami

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/109/2023 zo dňa 28. 5. 2025

Anotácia:

Z výpovede žalobkyne a fotodokumentácie, ktorú predložila žalobkyňa mal súd za preukázané, že v čase, keď ešte žalovaní 1/, 2/ nepostavili oplotenie, betónový chodník preložila žalobkyňa so synom. Dôvodom zamietnutia žaloby v časti o odstránenie oplotenia a náhradu škody bolo teda neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou. Žalobkyňa nepreukázala, že žalovaní 1/, 2/ realizovali stavbu oplotenia na jej pozemku, že išlo o neoprávnenú stavbu a ani to, že jej spôsobili škodu, či už na porastoch pri hranici pozemkov alebo poškodením záhradnej chatky. Žalobkyňa navrhovala vykonať dokazovanie ustanovením znalca z odboru geodézie, ktorý by znaleckým posudkom preukázal, že si žalovaní 1/, 2/ zväčšili svoj pozemok o 1 meter na jej úkor. Súd prvej inštancie navrhovaný dôkaz považoval za nadbytočný vzhľadom na listinné dôkazy, predovšetkým na zameranie hraníc pozemku žalovaných 1/, 2/ zo 6. 4. 2017 podpísané aj žalobkyňou, ako aj kontrolné premeranie hranice z 11. 9. 2017.

Právna veta:

Priebeh hraníc, rozloha pozemkov, správnosť zákresu hraníc v katastrálnej mape, presnosť osadenia oplotenia sú skutočnosti, ktoré súd nemôže vyhodnotiť na základe vlastného uváženia, ale na ich vyhodnotenie je potrebné odborné zameranie. Keďže ide o odborné otázky, odborné posúdenie priebehu hraníc geodetmi nemožno spochybňovať len na základe fotografií s laickým popisom, dodanými stranou sporu.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Dokazovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – čl. 15, § 191, § 206

2. Fakturácia časti odmeny za poskytnutie plnenia podľa zmluvy o dielo rôznym osobám a otázka pasívnej legitímácie

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 12CoCsp/23/2023 zo dňa 22. 1. 2025

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o zaplatenie peňažnej čiastky predstavujúcej časť odmeny za vykonanie diela spočívajúceho v rekonštrukcii rodinného domu. Zmluva o dielo nebola dohodnutá v písomnej forme, zhotoviteľ preto svoje nároky v konaní preukazoval okrem iného aj predložením rôznych faktúr, ktorými vyúčtoval odmeny za poskytnuté plnenia. Faktúry však boli okrem žalovaného vystavené na farchu ďalších dlžníkov (osoby personálne spriaznené so žalovaným); žalovaný preto namietal, že nebol skutočným objednávateľom diela a vzhľadom na to nie je ani pasívne legítimovaný v spore. Súd 1. inštancie však z vykonaného dokazovania zistil, že rodinný dom, ktorý bol rekonštruovaný, obýva práve žalovaný, ktorý zároveň so zhotoviteľom komunikoval a dával mu v súvislosti s realizáciou diela pokyny. Uzavrel preto, že skutočným objednávateľom diela je práve žalovaný, a to bez ohľadu na to, že niektoré faktúry za čiastkové plnenia hradili odlišné subjekty. Žalovaný sa v podanom odvolaní bránil, že zhotoviteľovi nemohol nanútiť, aby fakturoval iným subjektom – ak by teda naozaj bol objednávateľom on, mal zhotoviteľ časti odmeny vyúčtovať práve jemu.

Stanovisko súdu 1. inštancie však bolo potvrdené aj Krajským súdom v Prešove, ktorý uzavrel, že pokiaľ iné dôkazné prostriedky svedčia o tom, že ako objednávateľ fakticky vystupovala určitá osoba, nemôže byť zhotoviteľovi k tiaži, že v súlade s pokynom objednávateľa odmenu účtoval iným subjektom.

Právna veta:

- I. Pokiaľ sa týka odvolacích námietok žalovaného, že žalovaný nebol objednávateľom diela a nie je pasívne vecne legítimovaný, odvolací súd uvádza, že z celého obsahu spisu nepochybne vyplývajú tvrdenia žalobcu, že ohľadom diela rokoval len so žalovaným. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ žalovaný je zároveň aj jediným spoločníkom a konateľom inej obchodnej spoločnosti, to znamená, že môže rozhodovať aj v mene tejto obchodnej spoločnosti. Vychádzajúc z obsahu spisu svedčí o tom, že žalovaný zneužíval túto procesnú situáciu vo vytváraní a zneprehliadňovaní subjektu, ktorý je zodpovedný za zaplatenie ceny diela. Toto bola základná odvolacia námietka žalovaného, pričom odvolací súd považoval za dôvodné uveriť tvrdeniam žalobcu, ktorý uviedol, že faktúru vystavoval podľa fakturačných údajov na subjekty, ktoré mu určil žalovaný.
- II. Nebolo spornou skutočnosťou ani to, že záloha bola vyplatená žalovaným a rovnako tak vypočutí svedkovia uviedli, že na stavbe vykonávali práce podľa predstáv žalovaného. Tieto skutočnosti logicky vedú k záveru, že objednávateľom a konečným užívateľom tohto diela bol žalovaný ako fyzická osoba a pokiaľ on inštruoval žalobcu, aby fakturoval určité faktúry na subjekty, ktoré fakticky ovládal žalovaný, táto skutočnosť nemôže byť pričítaná v neprospech žalobcu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Závazky, Zmluva o dielo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 631, § 644

3. Plynutie premlčacej doby a omeškanie spotrebiteľa so splnením splátky

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/143/2022 zo dňa 23. 5. 2023

Anotácia:

Dovolatelka namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu v danom spore záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, konkrétne od „výkladu § 53 ods. 9 v spojení s § 565 občianskeho zákonníka v otázke, pre nesplnenie ktorej splátky je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, ak je dlžníkom spotrebiteľ“ a nadväznej právnej otázky, či „je nesplnenou splátkou na účely plynutia premlčania v zmysle druhej vety § 103 občianskeho zákonníka v spore zo spotrebiteľskej zmluvy v prípadoch, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach a došlo k uplatneniu práva podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 občianskeho zákonníka splátka, ktorá v súlade s § 565 občianskeho zákonníka veta druhá bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva, alebo iná splátka.“

Právna veta:

Najvyšší súd zastáva názor, že veriteľ sa na súde mohol po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie). Práve tento deň je teda najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§101 občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 občianskeho zákonníka).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Spotrebiteľ, Premlčanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 103

4. K nutnosti vypočutia cudzinca v konaní o zaistenie na účel výkonu trestu vyhostenia, ak už bol vypočutý v trestnom konaní

Rozsudok Správneho súdu v Košiciach sp. zn. 6Saz/2/2024 zo dňa 4. 10. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o správnej žalobe vo veci zaistenia, ktorá bola podaná proti rozhodnutiu o zaistení žalobcu na účel výkonu trestu vyhostenia. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že jediným podkladom pre vydanie žalobou napadnutého rozhodnutia bol rozsudok o uloženom treste vyhostenia a nariadenie výkonu uvedeného trestu; poukázal na to, že žalovaný mu nedal možnosť vyjadriť sa k podkladom pre rozhodnutie ani ho v priebehu správneho konania vôbec nevypočul. Žalovaný sa vo vzťahu k uvedenej námietke bránil, že žalobca bol vypočutý už pred súdom v trestnom konaní, kde sa mohol vyjadriť aj k svojmu súkromnému životu či k miestu a krajine jeho vyhostenia.

Správny súd v Košiciach dal za pravdu žalobcovi. Upozornil na rozdielny účel trestného a správneho konania a zdôraznil, že cudzinec musí byť vypočutý aj vtedy, ak má byť zaistený na účel výkonu trestu vyhostenia. Rozhodnutie žalovaného preto zrušil a nariadil, aby žalobca zo zaistenia prepustený.

Právna veta:

- I. Zaistenie cudzinca predstavuje výrazný a mimoriadny zásah do práv a povinností cudzinca ako účastníka tohto konania, nakoľko sa rozhodnutím o zaistení obmedzuje na osobnej slobode. Podľa správneho súdu je nepredstaviteľné, aby sa takýto extrémny zásah do práv a slobôd iného realizoval spôsobom „od stola“, teda bez akéhokoľvek vypočutia účastníka konania, ktorý na osobnom vypočutí mohol uviesť skutočnosti, ktoré by tvorili podklad následného rozhodnutia, a teda skutočnosti dôležité pre následné rozhodnutie správneho orgánu o jeho zaistení, alebo naopak pre rozhodnutie o jeho nezaistení.
- II. Žalovaný poukazoval na to, že žalobca mal možnosť tieto skutočnosti uviesť už v konaní pred trestným súdom. Správny súd v tejto súvislosti konštatuje, že trestné konanie vedené súdom podľa trestného poriadku a správne konanie vedené podľa Správneho poriadku sú dve samostatné ucelené konania, vedené pred rôznymi orgánmi (pred trestným súdom a pred správnym orgánom), ktoré nepochybne sledujú iný cieľ a účel. Hlavným cieľom trestného konania je objasnenie spáchaného trestného činu, zistenie okolností jeho spáchania a spravodlivé potrestanie páchateľa, kým v správnom konaní je cieľom rozhodnutie o práve, resp. o oprávnení fyzickej alebo právnickej osoby, prípadne rozhodnutie o ich povinnosti. Z tohto dôvodu má žalovaný povinnosť v rámci konania o zaistenie vypočutý cudzinca ešte pred rozhodnutím o jeho zaistení a uvedenej povinnosti ho nezbavuje tá skutočnosť, že žalobca bol už vypočutý súdom v trestnom alebo inom konaní, prípadne iným orgánom. Podľa súdu nemá oporu v platných právnych predpisoch konštatovanie žalovaného, že vypočutie žalobcu ako cudzinca nie je potrebné v prípade ak ide o jeho zaistenie za účelom trestu vyhostenia.

Právna oblasť: Správne právo, Cudzinecký režim, Trestné právo

Právny inštitút: Cudzinci, Zaistenie cudzinca

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 71/1967 Zb. – § 33 ods. 2
404/2011 Z. z. – § 88 ods. 1 písm. b)
300/2005 Z. z. – § 65

5. Ak možno uplatniť nárok jednou za žalôb podľa § 137 CSP, nie je prípustné ho uplatniť iným petitom

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/20/2023 zo dňa 30. 9. 2024

Anotácia:

V danom spore sa Najvyšší súd vyjadril k posudzovaniu naliehavého právneho záujmu a k podaniu návrhu na určenie neplatnosti právneho úkonu (ako právnej skutočnosti) za podmienky existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu.

Právna veta:

Aj keď v nadväznosti na ustanovenie § 137 CSP ponechal zákonodarca „najmä“ ako vyjadrenie neuzavretého okruhu prípustných žalôb v civilnom sporovom konaní, podľa dovolacieho súdu nie je dôvod pripustiť inú žalobu než uvedenú v ustanovení § 137 CSP, pokiaľ ide o nárok, ktorý možno pred súdom uplatniť žalobou výslovne uvedenou v predmetnom ustanovení.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 137

6. Kompenzácia starostlivosti rodinných príslušníkov pri vážnom poškodení zdravia blízkej osoby v rámci nákladov spojených s liečením

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 7Co/35/2024 zo dňa 12. 12. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní, v ktorom bol okrem iného uplatnený aj nárok na kompenzáciu za osobnú starostlivosť rodičov o ich vážne zdravotne postihnuté dieťa, ktorú boli nútení vykonávať v rozsahu cca 20 hodín denne (vyžadovalo sa napr. monitorovanie dýchania a odsávanie). Nárok bol vyčíslený na základe analógie s osobnou asistenciou podľa § 20 zákona č. 447/2008 Z. z.; súd 1. inštancie však s vyčíslením nesúhlasil. Uviedol, že v prípade zdravotne postihnutej prichádza do úvahy len opatrovanie, v súvislosti s ktorým poukázal na peňažný príspevok na opatrovanie. Žalobcovia v podanom odvolaní namietali, že pokiaľ použili porovnanie s osobnou asistenciou, bolo to iba preto, že sa snažili nájsť spôsob, ako vyčísliť rozsah kompenzácie za nevyhnutnú starostlivosť, ktorú reálne poskytli. V uvedenom smere poukázali aj na to, že maloletej poskytovali starostlivosť v rovnakom rozsahu ako špecializované zariadenie, v ktorom bola istý čas umiestnená; ak je daný nárok na kompenzáciu nákladov za umiestnenie v tomto zariadení, mali by byť podľa nich daný aj nárok na kompenzáciu nimi poskytnutej starostlivosti.

Krajský súd Nitra sa priklonil k názoru žalobcov, že nimi poskytovaná starostlivosť by mala byť kompenzovaná, a to napriek tomu, že sú rodičmi poškodenej, pretože jej požadovaný rozsah presahuje úroveň bežnej rodičovskej starostlivosti. Súd súhlasil aj s vyčíslením, ktoré bolo realizované na základe analógie s príspevkom na osobnú asistenciu, pričom podotkol, že v danom prípade by bola možná aj analógia so mzdou praktickej zdravotnej sestry.

Právna veta:

Odvolačiemu súdu sa za účelom stanovenia primeranej výšky náhrady za poskytovanú starostlivosť javí ako najbližšia a najprimeranejšia právna úprava týkajúca sa poskytovania peňažného príspevku na osobnú asistenciu. Ako už bolo uvedené v prílohe č. 4 je uvedený zoznam činností týkajúcich sa osobnej asistencie, pričom žalobkyňa v 1. rade si vyžaduje poskytnutie osobnej asistencie pri všetkých vymenovaných samoobslužných úkonoch, avšak nielen pri nich, ale aj poskytnutie ošetrovateľskej starostlivosti a zabezpečenia dohľadu 24 hodín 7 dní v týždni. Je preto možno zhodnotiť, že hodinová sadzba osobnej asistencie vo výške 4,18 eur (resp. 3,82 eur) nie je vôbec neprimeraná, naopak poskytovanie úkonov v rámci starostlivosti o žalobkyňu v 1. rade je podstatne širšie a náročnejšie ako poskytovanie osobnej asistencie podľa uvedeného zoznamu, keď potrebná starostlivosť je v tomto prípade poskytovaná aj v noci (kŕmenie, polohovanie, odsávanie). Argumentačné námietky žalovaného a intervenienta, že aplikácia ustanovení o osobnej asistencii len s poukazom na určenie výšky nároku žalobkyne v 1. rade bez ohľadu na to, že účel uvedeného kompenzačného príspevku v zmysle § 20 zákona 447/2008 Z. z. je úplne iný a príspevok je poskytovaný za úplne odlišné úkony osobného asistenta, akými zdôvodňuje svoj nárok žalobkyňa v 1. rade, nepovažoval odvolací súd za opodstatnené, pretože ako už bolo uvedené, súd nerozhoduje o priznaní tohto peňažného príspevku, ale posudzuje najprimeranejší spôsob ohodnotenia nákladov za poskytovanú starostlivosť žalobcami v 2. a 3. rade. Iným vhodným spôsobom vyčíslenia výšky účelných nákladov za poskytnutú starostlivosť žalobkyne v 1. rade by mohla byť aj hodinová mzda praktickej zdravotnej sestry, ktorá by však podstatne prevyšovala sadzbu osobnej asistencie 4,18 eur za hodinu.

V neposlednom rade sa odvolací súd zaoberal aj námietkou týkajúcou sa aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v 1. rade v časti jej nároku na náhradu za starostlivosť poskytovanú blízkymi osobami, pričom odvolací súd zastal názor, že táto je daná. Nárok na náhradu liečenia aj pokiaľ ide o extenzívny výklad ust. § 449 ods. 1 OZ, patrí práve poškodenej osobe v rozsahu účelne vynaložených nákladov na liečenie. Ak poskytuje starostlivosť o poškodeného blízka osoba a táto starostlivosť presahuje bežnú a štandardnú úroveň rodinnej spolupráce a starostlivosti, prináleží nárok na náhradu priamo poškodenému bez ohľadu na to, že ide o bezodplatné poskytovanie starostlivosti.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zodpovednosť za škodu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 449
447/2008 Z. z. – § 20

7. Zníženie/odpustenie poplatku za odpad nemôže obec vo VZN obmedziť taxatívnym vymedzením dôvodov, pre ktoré sa poplatník nezdržiava na jej území

Uznesenie Správneho súdu v Banskej Bystrici sp. zn. ZA-32S/17/2022 zo dňa 17. 7. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o súlade všeobecne záväzného nariadenia (VZN) so zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Zákon umožňuje, aby si obec prostredníctvom VZN určila podklady, ktorými jej poplatník preukáže splnenie podmienok pre zníženie alebo odpustenie poplatku v prípade, že sa viac ako 90 dní nezdržiava na jej území. Žalovaná obec si vo VZN podklady stanovila tak, že z nich zároveň vyplýval aj okruh konkrétnych situácií, ktoré boli dôvodom dlhšie trvajúcej neprítomnosti poplatníka v obci, pričom výpočet týchto podkladov bol taxatívny.

Správny súd uviedol, že zákon upravujúci poplatok za komunálny odpad je potrebné vykladať tak, že poplatníkovi by mal byť poplatok odpustený alebo znížený bez ohľadu na dôvod jeho neprítomnosti v obci. Súď zároveň samospráve ponúka aj návod pre vymedzenie podkladov pre odpustenie či zníženie poplatku za komunálny odpad; obec si môže pre zjednodušenie stanoviť, že podmienku je možné preukázať aj predložením konkrétnych dokladov (napr. potvrdením o štúdiu a pod.), malo by však ísť len o demonštratívny výpočet.

Právna veta:

- I. Podľa § 82 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. obec poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady zníži alebo odpustí za obdobie, za ktoré poplatník obci preukáže splnenie podmienok a predloží podklady, ktoré obec určila všeobecne záväzným nariadením, že viac ako 90 dní v zdaňovacom období sa nezdržiava alebo nezdržiaval na území obce.
- II. Keďže zákon nijako nešpecifikuje dôvody neprítomnosti poplatníka, je zrejmé, že môže ísť o neprítomnosť z akéhokoľvek dôvodu. Uvedené zákonné ustanovenie zmocňuje obec na vydanie všeobecne záväzného nariadenia, ktorým však obec môže len určiť podklady preukazujúce neprítomnosť poplatníka, nemôže ním však špecifikovať situácie (dôvody), pre ktoré sa poplatník na území obce nezdržiava. Týmto postupom by došlo k zúženiu zo zákona vyplývajúceho nároku na odpustenie alebo zníženie poplatku, ktorý môže spočívať v neprítomnosti na území obce z akéhokoľvek dôvodu.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Miestne poplatky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 582/2004 Z. z. – § 80 ods. 1 písm. c), § 82 ods. 2, ods. 4 § 83 ods. 1

8. K splneniu informačnej povinnosti ohľadom odmeny advokáta, ak tento klientovi uvedie viac možností, lebo judikatura nie je pri jej určovaní jednotná

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/67/2023 zo dňa 12. 12. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o zaplatenie odmeny advokáta za poskytnutie právnych služieb v súvislosti s konaním o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Žalovaní klienti namietali, že advokátovi nárok na odmenu nevznikol, pretože si riadne nesplnil povinnosť vopred ich informovať o výške odmeny za úkon právnej služby, nakoľko informácia podľa nich nebola jednoznačná. V konaní vyšlo najavo, že advokát v rámci poskytnutia informácie uviedol až dve rôzne hodnoty za jeden úkon služby, a to vzhľadom na to, že v predmetnej dobe nebolo judikatúrou ustálené, či sa má tarifná odmena počítať z ceny celej nehnuteľnosti alebo z ceny podielu. Advokát následne tvrdil, že sa so žalovanými dohodol na takej odmene, ktorú im vyčíslil súd. Vzhľadom na to, že súd napokon priznal trovy z celej výšky hodnoty nehnuteľnosti, žiadal aj on rovnakú výšku odmeny.

Krajský súd Žilina s advokátom súhlasil v tom, že z jeho strany došlo k splneniu informačnej povinnosti, hoci nebola vopred oznámená konkrétnou pevnou sumou (ale len vysvetlením alternatív). Na druhej strane však nepovažoval za preukázané, že by sa advokát dohodol na odmene z celej výšky hodnoty nehnuteľnosti. Mal za to, že sa dohodol na tarifnej odmene a vzhľadom na to, že súd rozhodujúci o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva podľa Krajského súdu Žilina tarifnú odmenu nevyčíslil správne, priznal súd advokátovi len sumu, ktorá podľa neho zodpovedala správne vyčísleniu tarifnej odmeny.

Právna veta:

- I. Vykonanie informačnej povinnosti žalobcom spôsobom, že upozornil na v rozhodovacej činnosti súdov existujúce/ možné alternatívy výpočtu/stanovenia tarifnej odmeny nie je excesom z riadneho splnenia tejto zákonnej povinnosti, naopak, je naplnením jeho zmyslu.
- II. Krajský súd dodáva, že stanovená čiastka nekorešponduje sume priznanej žalovaným (voči žalobkyni v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/13/2017) uznesením č. k. 5C/13/2017-119 zo dňa 3.5.2019, táto disproporcja je však daná/ vyvolaná nesprávnym výpočtom odmeny v označenom uznesení, ktorým (výpočtom) súd v tejto/posudzovanej veci (t. j. v inom/odlišnom vzťahu medzi advokátom a jeho klientmi) nie je viazaný.

Právna oblasť: Ústavné právo, Súdnictvo a prokuratúra, Advokáti

Právny inštitút: Advokácia, Odmena advokáta

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 586/2003 Z. z. – § 18 ods. 4

9. K otázke porušenia práv nezohľadnením lehoty pre uplatnenie fikcie doručenia, ak si adresát zásielku aj tak fakticky nevyzdvihol

Rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici sp. zn. TN-11S/95/2022 zo dňa 17. 10. 2024

Anotácia:

Rozsudok bol vydaný v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiu o umiestnení stavby. Žalobca v žalobe okrem iného poukazoval na to, že si v územnom konaní nemohol riadne uplatniť svoje práva, pretože príslušný stavebný úrad pochybil pri posudzovaní podmienok doručenia zásielky obsahujúcej oznámenie o začatí územného konania s nariadením ústneho konania spojeného s miestnym zisťovaním vrátane upozornenia na lehotu pre uplatňovanie námietok. Zásielka určená žalobcovi bola uložená na prevzatie na pošte s tým, že žalobca si ju síce v odbernej lehote neprevzal, ale žalovaný správny orgán naplánoval ústne pojednávanie ešte pred uplynutím úložnej lehoty.

Správny súd v Banskej Bystrici dal žalobcovi za pravdu a napadnuté rozhodnutie zrušil. Upozornil, že správne orgány musia plánovať jednotlivé úkony v konaní tak, aby zohľadnili, že písomnosť môže byť doručená aj fikciou. Z rozhodnutia súdu vyplýva, že nezohľadnenie termínu doručenia fikciou nemôže zhojiť ani to, že adresát by sa o úkone z písomnosti aj tak nedozvedel, pretože si ju fakticky neprevzal.

Právna veta:

- I. Podľa záznamu na poštovej obálke nachádzajúcej sa v administratívnom spise, dňa 20.09.2021 bola zásielka z dôvodu jej neprevzatia v odbernej lehote posielaná späť odosielateľovi, pričom reálne bola odosielateľovi vrátená dňa 21.09.2021.
- II. Deň ústneho pojednávania bol vytýčený a reálne sa aj uskutočnil dňa 06.09.2021.

Hoci prvostupňový správny orgán zásielku žalobcovi doručoval, avšak robil tak len krátko pred naplánovaným termínom ústneho pojednávania a v čase konania ústneho pojednávania nemal vykázané ani doručenie zásielky žalobcovi, ani nemohol aplikovať fikciu doručenia v zmysle ust. § 24 ods. 2 správneho poriadku, keďže žalobcovi stále ešte plynula odberná lehota na prevzatie zásielky a táto nebola odosielateľovi v danom čase vrátená. Prvostupňový správny orgán musí počítať s tým, že pri doručovaní písomností si adresát nemusí zásielku prevziať bezodkladne aj z objektívnych dôvodov (napr. práceneschopnosť, dovolenka atď.), na čo slúži práve odberná lehota na uloženie zásielky na pošte. Nie je síce pochybením správnych orgánov, ak si žalobca zásielku v odbernej lehote na pošte nevyzdvihne, avšak je pochybením správnych orgánov, ak jednotlivé úkony správneho konania plánujú a vykonávajú tak, že nevyčkajú do uplynutia odbernej lehoty na prevzatie zásielky a vykonajú úkon administratívneho konania bez náležitého vykázania doručenia alebo právnej možnosti aplikovať tzv. fikciu doručenia.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Doručovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 71/1967 Zb. – § 24 ods. 2
50/1976 Zb. – § 36

10. K možnosti posúdenia služieb SEO poskytnutých po zániku zmluvy ako bezdôvodného obohatenia

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cob/146/2023 zo dňa 6. 3. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktorá mala zodpovedať odmene za služby SEO (spočívajúce napr. v kontrole webu, budovaní spätných odkazov či písaní PR článkov a blogov). Súd 1. inštancie na základe vykonaného dokazovania uzavrel, že časť služieb bola poskytnutá až po zániku zmluvy; toto plnenie súd kvalifikoval ako bezdôvodné obohatenie získané plnením z právneho dôvodu, ktorý síce najskôr existoval, ale následne odpadol a priznal zaň odmenu zodpovedajúcu obvyklej výške. Žalovaný sa v podanom odvolaní bránil, že plnenie nemalo byť posúdené ako bezdôvodné obohatenie, pretože ho žalobca poskytol svojvoľne, hoci si mal byť vedomý zániku zmluvy. Uvedenému plneniu pritom vzhľadom na jeho povahu žalovaný nemohol zabrániť, pretože ho žalobca mohol realizovať sám bez jeho súčinnosti.

K stanovisku žalovaného sa priklonil aj Krajský súd Banská Bystrica ako odvolací súd. Poukázal na to, že nie každé plnenie v prospech iného subjektu realizované bez právneho dôvodu môže byť bezdôvodným obohatením. Zdôraznil, že v danom prípade si súd 1. inštancie dostatočne nevyhodnotil, v akom okamihu žalobca mohol získať vedomosť o zániku zmluvy a od uvedeného momentu nemal posudzovať plnenie, ktorému žalovaný nemohol zabrániť, ako bezdôvodné obohatenie.

Právna veta:

Pokiaľ žalobca mohol mať vedomosť o zániku zmluvného vzťahu, potom napriek tejto vedomosti poskytnutým plnením z jeho strany nedošlo k naplneniu zákonných predpokladov skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia, teda na strane žalovaného nemohlo dôjsť k vzniku majetkového prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu, obzvlášť ak plnenie žalobcu bolo realizované publikovaním článkov, resp. inou obdobnou činnosťou vo virtuálnom priestore, ktoré žalovaný nemal možnosť ovplyvniť.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Bezodôvodné obohatenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 451

11. K posúdeniu navýšenia vymeriavacieho základu podľa opravného výkazu a okolnosti nasvedčujúce, že bolo realizované za účelom zisku vyššej dávky

Rozsudok Správneho súdu v Košiciach sp. zn. 12Sas/1/2023 zo dňa 28. 10. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o preskúmanie rozhodnutia Sociálnej poisťovne ohľadom nároku na materské. Sociálna poisťovňa pri vydaní rozhodnutia zohľadnila aj skutočnosť, že v prvostupňovom konaní vychádzala z riadneho mesačného výkazu, v ktorom zamestnávateľ poistenkyne vykázal vymeriavací základ 500 eur; až v rámci odvolacieho konania doručil pobočke opravný mesačný výkaz, v ktorom bola suma vymeriavacieho základu opravená na sumu 2 500 eur. Zamestnávateľom však bola obchodná spoločnosť, ktorej jediným spoločníkom, konateľom a zároveň aj zamestnancom bola práve poistenkyňa. Sociálna poisťovňa zaslanie opravného výkazu tým pádom vyhodnotila ako účelové konanie, ktoré malo pomocou deklarovania fiktívnej výšky príjmu navýšiť výšku materského. Navýšený vymeriavací základ teda nebol zohľadnený vo výške priznaného materského.

Poistenkyňa sa bránila podaním žaloby v správnom súdnictve. Uviedla, že pri vyhotovení opravného výkazu boli splnené všetky podmienky vyžadované zákonom a úvahy Sociálnej poisťovne mali v podstate len povahu nepodložených podozrení. Správny súd v Košiciach dal poistenkyňu za pravdu. Uviedol, že rozumie aj argumentom poisťovne; pokiaľ ale boli zachované všetky podmienky podania opravného výkazu, musí sa z neho pri určení výšky materského vychádzať.

Právna veta:

- I. Správny súd nepovažuje za relevantnú ani argumentáciu žalovanej, že pri vydaní preskúmaného rozhodnutia musela zohľadniť, že žalobkyňa je konateľkou a jediným spoločníkom zamestnávateľa, u ktorého jej ako zamestnankyni vznikol dôvod na poskytnutie materského.
- II. Zamestnávateľ ako právnická osoba a zamestnanec ako osoba fyzická sú dva odlišné subjekty, ktoré majú vo vzťahu k zákonu o sociálnom poistení rozdielne práva a povinnosti a nemožno ich stotožňovať.
- III. Správny súd si uvedomuje, že s ohľadom na špecifické postavenie žalobkyne ako zamestnankyne a štatutárneho orgánu zamestnávateľa sa môže javiť podanie opravného výkazu za účelové, najmä ak bol opravný výkaz vydaný po vydaní prvostupňového rozhodnutia s nižšou priznanou výškou materského. To však nemožno považovať za zákonný dôvod neakceptovania údajov v opravnom výkaze, ak zamestnávateľ zachoval lehotu na jeho podanie, čo v tomto prípade nastalo.

Právna oblasť: Správne právo, Právo sociálneho zabezpečenia

Právny inštitút: Sociálne zabezpečenie, Nemocenské poistenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 461/2003 Z. z. – § 30, § 48, § 53, § 54, § 55, § 231 ods. 1 písm. f)

12. Stav majetku dlžníka sa pre účely posúdenia odporovateľnosti úkonu skúma ku dňu vyhlásenia rozhodnutia

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/91/2024 zo dňa 12. 2. 2025

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o odporovateľnosť darovacej zmluvy, ktorou otec (dlžník) previedol na synov viaceré nehnuteľnosti. Súd 1. inštancie žalobu zamietol, pretože veriteľ podľa neho nepreukázal, že odporovaný právny úkon ukracuje uspokojenie jeho pohľadávky. Poukázal na to, že dlžník mal v dobe uzatvorenia darovacej zmluvy vo svojom majetku ďalšie nehnuteľnosti, z ktorých mohla byť pohľadávka uspokojená a sťaženie vymoženía pohľadávky bolo podľa názoru potrebné posudzovať práve k okamihu vykonania odporovaného úkonu.

Krajský súd Trenčín však s názorom súdu 1. inštancie nesúhlasil. Uviedol, že v dobe realizácie sporného úkonu ešte veriteľ nemusí mať ani vymáhateľnú pohľadávku, ani vedomosť o ukracujúcom právnom úkone dlžníka, o ktorom sa zvyčajne dozvedá až následne; nemusí mať preto vôbec možnosť domôcť sa už v čase vykonania odporovaného úkonu uspokojenia z iného majetku dlžníka. Stav majetku dlžníka sa preto pre účely posúdenia odporovateľnosti úkonu musí vždy skúmať ku dňu vyhlásenia súdneho rozhodnutia.

Právna veta:

Pokiaľ právna podstata odporovateľnosti právneho úkonu spočíva v tom, že odporovaný právny úkon, ktorý je platným právnym úkonom, stráca na základe právoplatného rozsudku súdu v stanovených prípadoch účinnosť a pokiaľ rozhodnutie súdu o odporovacej žalobe veriteľa má konštitutívny účinok, musí sa ukrátenie veriteľa posudzovať ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods. 1 CSP). Pre posúdenie, či dlžníkov právny úkon ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, sa vyžaduje zistenie majetku dlžníka z hľadiska jeho spôsobilosti dosiahnuť z neho uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, a to podľa stavu v čase rozhodovania súdu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Právne úkony, Odporovateľné právne úkony

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 42a

13. Zodpovednosť sporovej strany oznámiť súdu ukončenie zastupovania

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/34/2022 zo dňa 31. 5. 2023

Anotácia:

Žalovaná tvrdila, že sa od svojho predchádzajúceho právneho zástupcu nedozvedela o doručení rozsudku odvolacieho súdu. V rozhodnutí sa riešila otázka, či súd nesprávne postupoval pri doručovaní rozsudku odvolacieho súdu a či takéto doručenie bolo voči žalovanej neúčinné.

Právna veta:

Dokým nie je súdu oznámené ukončenie zastupovania, súd koná so zástupcom (vrátane doručovania písomností), ktorého si strana zvolila a vo vzťahu ku ktorému bolo súdu predložené splnomocnenie. Aj pokiaľ sporová strana predloží súdu doklad o tom, že k ukončeniu zastupovania prišlo už skôr, účinnosť takéhoto oznámenia a teda povinnosť nekonať s už neaktuálnym zástupcom nastáva až momentom doručenia takéhoto oznámenia súdu.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Zastupovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 92 ods. 3

14. Dobromyseľnosť pri vydržaní nehnuteľností

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/299/2021 zo dňa 29. 5. 2023

Anotácia:

Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP namietal nesprávne právne posúdenie veci i odvolacím súdom v otázke posúdenia dobromyseľnosti držby. Odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odôvodnil poukazom na závery rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 5Cdo/30/2010.

Právna veta:

Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok, a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol – či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdaci titul. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí, ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Nehnuteľnosti, Držba, Vydržanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 134

15. K otázke posúdenia úrazu ako pracovného, ak k nemu došlo počas pracovnej cesty, ale v dobe povinného odpočinku

Rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25Sas/7/2024 zo dňa 11. 2. 2025

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne. Spor začal uplatnením práva na úrazový príplatok; poisťovňa však uviedla, že zamestnanec naň nemá nárok, pretože k úrazu došlo počas doby spadajúcej do trvania povinného odpočinku podľa zákona o organizácii pracovného času v doprave. Zamestnanec však argumentoval, že úraz sa stal v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, pretože k nemu došlo pri kontrole upevnenia nákladu kvôli zaisteniu bezpečnosti, ktorú musel realizovať v čase odpočinku preto, aby ju stíhol, kým je dobrá viditeľnosť. Poisťovňa však napriek tomu zotrvala na stanovisku, že úraz sa stal v časovom úseku, ktorý sa podľa príslušného zákona do pracovného času nezapočítava, preto nárok nemôže byť daný.

Správny súd v Banskej Bystrici rozhodnutie poisťovne zrušil. Zdôraznil, že ako pracovné je potrebné posudzovať aj úrazy, ku ktorým došlo počas pracovnej cesty v dobe odpočinku, pokiaľ sa udiali v súvislosti s plnením pracovných úloh. V danom prípade teda podľa súdu išlo o pracovný úraz, pretože kontrolu upevnenia tovaru pred jazdou s prepravovaným nákladom bol zamestnanec povinný vykonávať v rámci plnenia svojich pracovných povinností.

Právna veta:

I. Podľa správneho súdu sú organizačné zložky Sociálnej poisťovne povinné v rámci posudzovania otázky, či ide alebo nejde o pracovný úraz, prihliadať na celý kontext udalostí a špecifiká danej situácie. II. Správny súd má za to, že pracovný úraz sa viaže výhradne na plnenie pracovných úloh alebo činnosť priamo súvisiacu s ich plnením, a to nezávisle od pracovného času, ktorý je vo vzťahu k výkonu práce alebo plneniu pracovných úloh užším pojmom. Správny súd má za to, že k plneniu pracovných úloh alebo činnosti v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh môže dôjsť aj mimo pracovného času, pričom takýmto prípadom s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každej situácie môžu byť aj úrazy zamestnancov, ktoré utrpeli na pracovnej ceste počas doby odpočinku.

Právna oblasť: Správne právo, Pracovné právo

Právny inštitút: Sociálne zabezpečenie, Správne konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 461/2003 Z. z. – § 8 ods. 1 písm. a), ods. 4, ods. 5, § 16, § 83, § 85
462/2007 Z. z. – § 3 ods. 5 písm. c), ods. 8, § 5
311/2001 Z. z. – § 195, § 220, § 221